

Nr 135

Av herr Carbell m. fl., om pension till Ebba Ingeborg Elisabet Berndtson.

Byråassistenten Tor Oskar Clemens Berndtson, född den 23 november 1908, anställdes vid statens priskontrollnämnd den 20 december 1940, där han fortfarande tjänstgjorde, då denna nämnd avvecklades vid slutet av år 1956. Han var då den till tjänstetiden äldste av nämndens anställda. För avvecklingen skulle gälla de regler, som på sin tid angavs i Kungl. Maj:ts proposition nr 97/1956 (sid. 52) och som i tillämplig del hade följande lydelse:

»De i det föregående framlagda förslagen beträffande den fortsatta statliga verksamheten på pris- och konkurrensområdena innebär bl. a., att de övervakande och utredande arbetsuppgifter, som f. n. ankommer på statens priskontrollnämnd, den 1 januari 1957 i huvudsak övertages av statens pris- och kartellnämnd. Det finns anledning utgå från att priskontrollnämndens personal i viss omfattning kan beredas anställning hos denna myndighet. Å andra sidan är det ofrånkomligt att ett antal befattningshavare vid nämnden inte kan inordnas i den nya organisationen. Det synes mig skäligt att den sålunda friställda personalen tills vidare under en avvecklingsperiod beredes möjligheter till sysselsättning inom pris- och kartellnämnden.

Avvecklingen av den övertaliga personalen från priskontrollnämnden bör ske så snabbt som möjligt och vara avslutad senast vid utgången av år 1957. Därvid bör all rimlig hänsyn tagas till ifrågavarande tjänstemäns berättigade intressen och alla möjligheter för att bereda dem annan likvärdig anställning beaktas. Det torde få ankomma på pris- och kartellnämnden att leda överflytningen av ifrågavarande personal till andra offentliga organ eller till privat tjänst. Nämnden bör därvid samråda med den offentliga arbetsförmedlingen, statliga och kommunala myndigheter samt ifrågakommande enskilda institutioner. Vidare bör eftersträvas att åstadkomma en jämnt fördelad avgång av den övertaliga personalen, så att inte alltför många tjänstemän på en gång kommer att konkurrera om tillgängliga placeringsmöjligheter. Med hänsyn därtill bör anstånd med ett eljest motiverat entledigande kunna ges under viss övergångstid, dock under förutsättning att lämpligt arbete inom pris- och kartellnämnden kan beredas vederbörande tjänsteman. Å andra sidan bör entledigande kunna på ansökan beviljas utan iakttagande av föreskriven uppsägningstid.

För den personal vid priskontrollnämnden, som tills vidare beredes arbete inom pris- och kartellnämnden, torde skälig hänsyn tagas till tidigare löne-

ställning inom priskontrollnämnden. De särskilda pensionsbestämmelserna för befattningshavare vid statens krisorgan bör i fråga om dessa tjänstemän tillämpas även under avvecklingsperioden.»

Berndtson tillhörde den grupp av befattningshavare hos statens priskontrollnämnd, som ej inordnades i den nya organisationen (statens pris- och kartellnämnd). Tillsamman med övrig friställd personal skulle han alltså tills vidare, under en avvecklingsperiod, beredas möjlighet till sysselsättning inom pris- och kartellnämnden. Så skedde också dels genom särskilt beslut för första halvåret 1957 och dels genom här angivna förordnanden av pris- och kartellnämnden.

- 1) den 12 juli 1957 för tiden
»från och med den 1 juli tills vidare intill utgången av december 1957»;
- 2) den 30 december 1957 för tiden
»från och med den 1 januari 1958 tills vidare intill utgången av juni 1958»;
- 3) den 30 juni 1958 för tiden
»från och med den 1 juli 1958 tills vidare intill utgången av september 1958»;
- 4) den 29 september 1958 för tiden
»från och med den 1 oktober 1958 tills vidare, dock längst intill utgången av december 1958»;
- 5) den 16 december 1958 för tiden
»från och med den 1 januari 1959 tills vidare intill utgången av mars 1959» samt
- 6) den 13 mars 1959 för tiden
»från och med den 1 april 1959 tills vidare, dock längst intill utgången av juni 1959».

Berndtson avled hastigt den 5 maj 1959. Han efterlämnade frånskild hustru Ebba Ingeborg Elisabet Berndtson, född Carendi.

Ebba Berndtson ingick äktenskap med Clemens Berndtson den 22 december 1945. Detta äktenskap upplöstes den 15 april 1946. Clemens Berndtson gifte om sig den 1 juni 1946. Det nya äktenskapet varade emellertid endast mycket kort tid och redan i början av 1947 flyttade Clemens och Ebba Berndtson ånyo ihop och sammanlevde alltsedan dess, dock utan att ingå nytt äktenskap.

I skrivelse till Konungen den 15 juli 1959 har Ebba Berndtson hemställt att Kungl. Maj:t, med bortseende från de formella bestämmelserna, måtte i nåd bevilja henne familjepension som om hon varit förenad i äktenskap med Clemens Berndtson vid hans bortgång. I yttrande över denna framställning har statens pris- och kartellnämnd den 3 september 1959 tillstyrkt

»att sökanden beviljas familjepension enligt framställningen i den mån ett sådant beslut kan anses förenligt med de principer, som tillämpas i liknande fall».

Kungl. Maj:t har sedermera i skrivelse den 29 oktober 1959 meddelat, att ansökningen icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Uppenbart är att Ebba Berndtson sammanlevt med Clemens Berndtson under äktenskapsliknande förhållanden i mer än 12 år och den situation, i vilken hon så plötsligt försatts, medför för henne ekonomiska svårigheter.

Med stöd av vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte bevilja Ebba Ingeborg Elisabet Berndtson familjepension som om hon varit förenad i äktenskap med Tor Oskar Clemens Berndtson vid hans bortgång.

Stockholm den 25 januari 1960

Erland Carbell

Thure Andersson
i Ronneby

Elsa Lindskog